

Ramme for session 2

Styrketræning for ældre borgere med lav gangfunktion – Erfaringer fra HANC-projektet

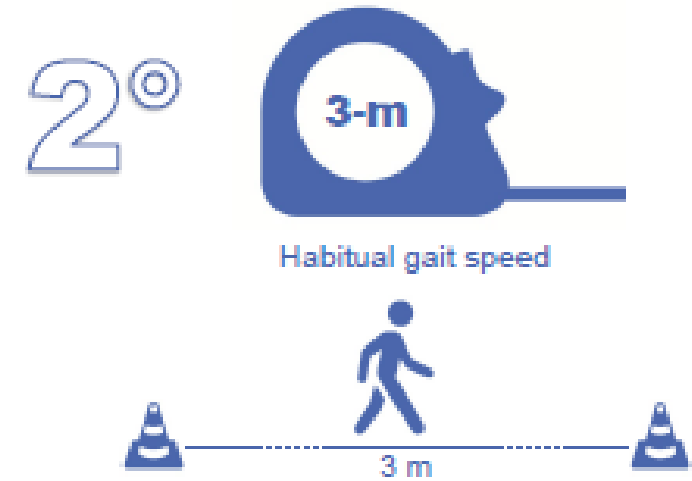
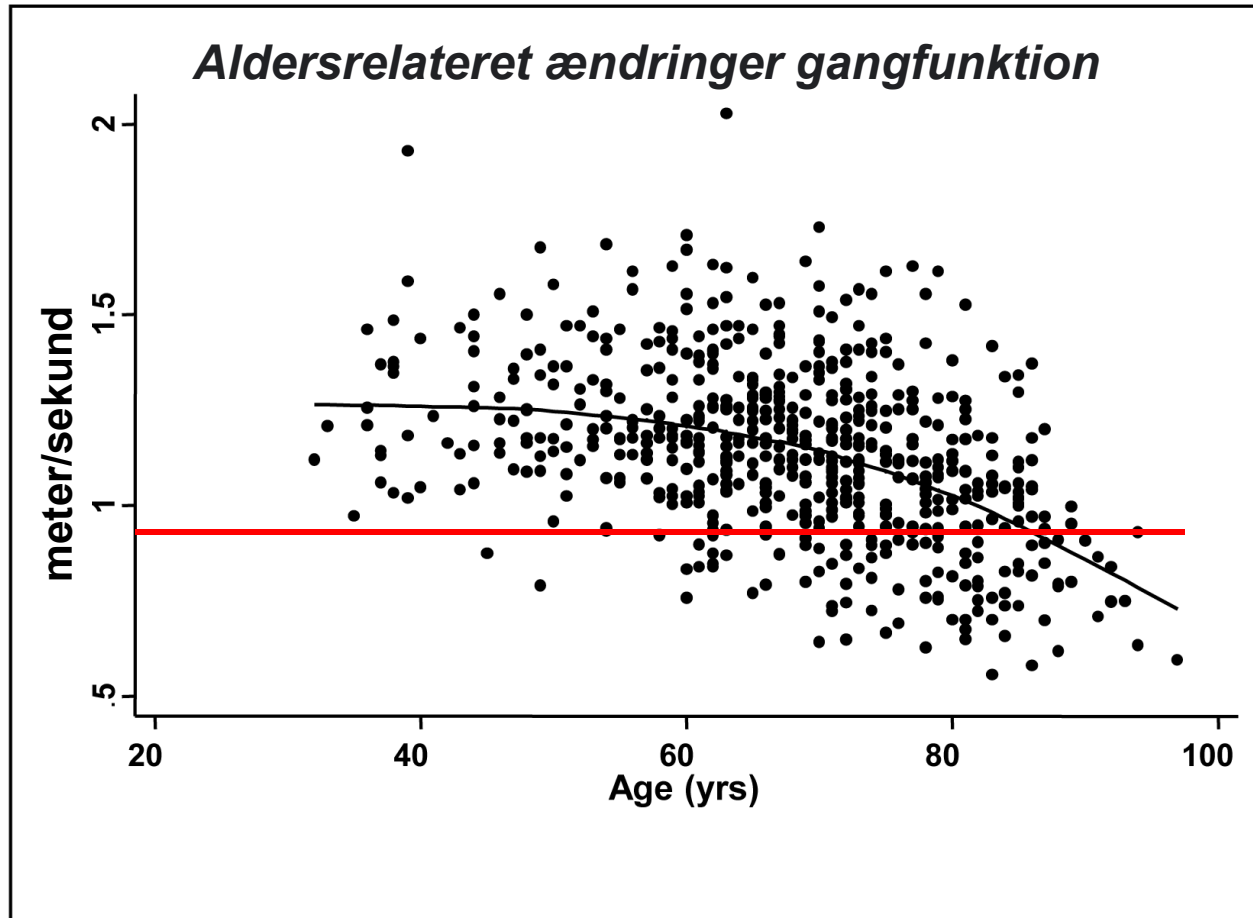
*Mathias Skjødt, Ph.d.-studerende, Center for Active and Healthy Ageing,
CAHA, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet*

E-mail: mskjodt@health.sdu.dk, Phone: +4565508320

Healthy Aging Network of Competence in Southern Denmark – Northern Schleswig-Holstein; (2012-2015)

Hvorfor fokus på gangfunktion?

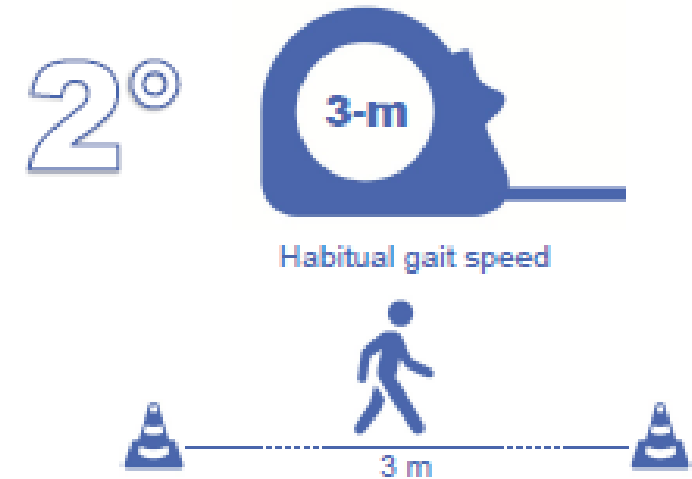
*<0,9 m/s (3,2 km/t) er forslået
som grænseværdi for lav fysisk
funktion*

Hvorfor fokus på gangfunktion?

Fysisk funktion er vigtig for dagligdagens aktiviteter, og evnen til at være en del af et fællesskab afhænger i høj grad af det fysiske funktionsniveau. Vigtigt for den ældres livskvalitet!

Lav ganghastighed er relateret til fremtidig:

- Øget risiko for tidlig død
- Øget risiko for fald
- Øget risiko for hospitalsindlæggelse
- Øget risiko for fald i kognitiv funktion
- Øget risiko for funktionstab
- Øget forbrug af hospitalsydelser
- Øget forbrug af sundhedsudgifter

<0,9 m/s (3,2 km/t) er forslået som grænseværdi for lav fysisk funktion

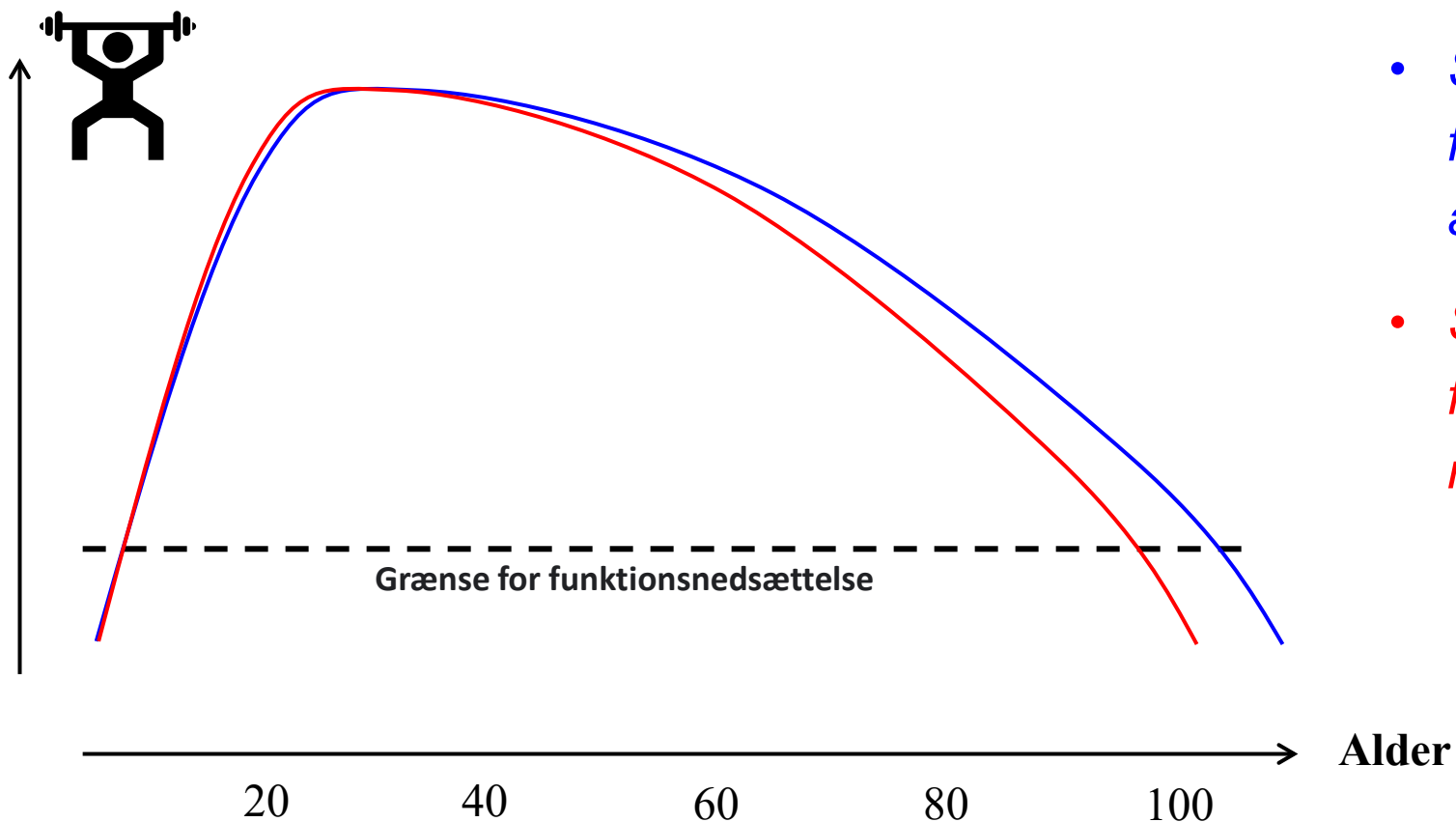
Hvad er grundlæggende for en god fysisk funktion?

1. Muskelmasse og -kvalitet
2. Muskelfunktion (f.eks. muskelstyrke) og -kontrol (f.eks. balance)
3. Studier viser stor sammenhæng mellem muskelfunktion og fysisk funktion

Muskelfunktion og ændringer med øget alder

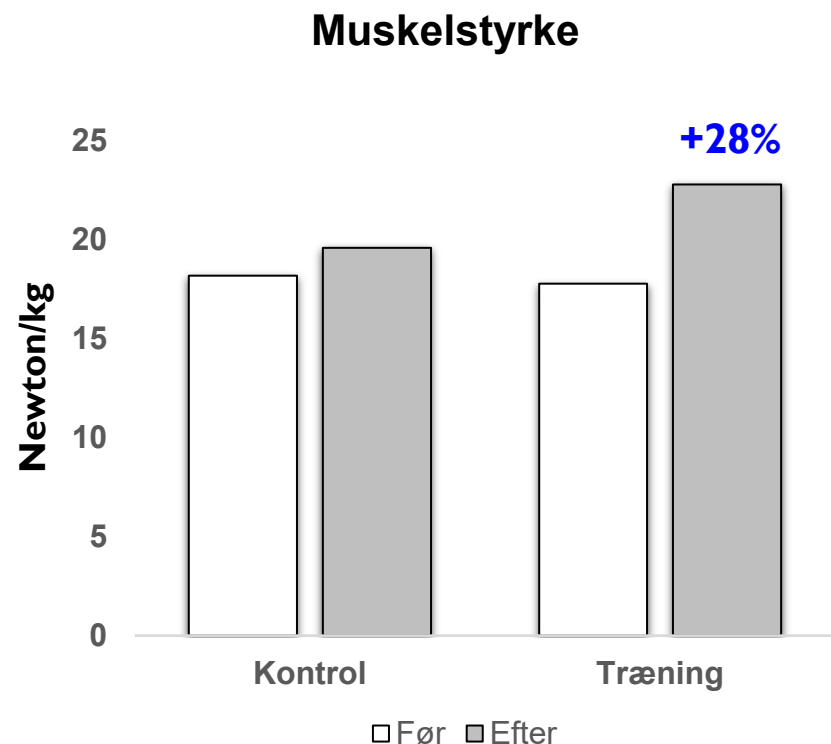
Muskelfunktion

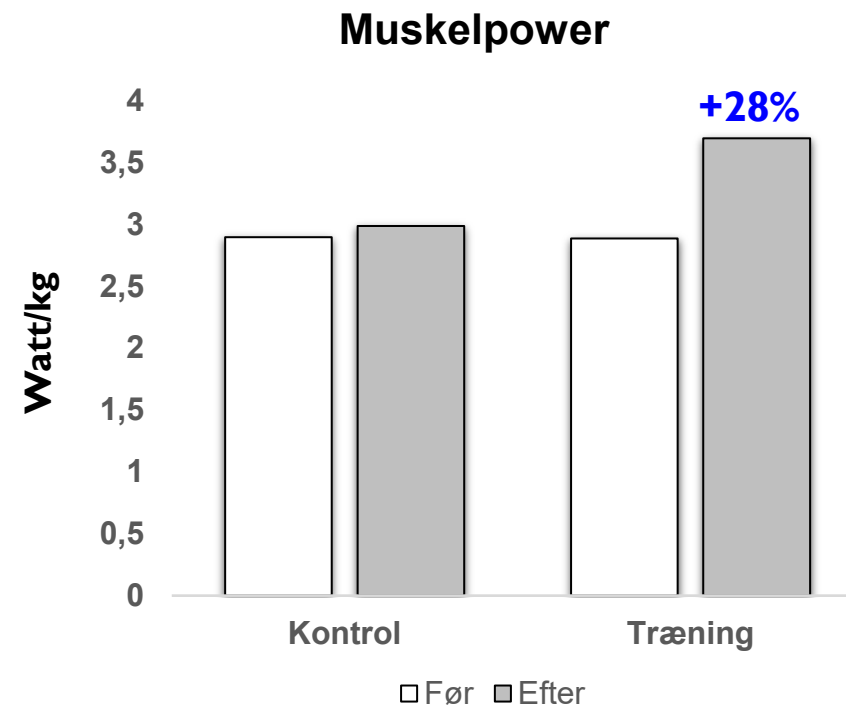
- Studier viser at muskelstyrke falder mellem 1,5% og 3% om året når man er over 65 år.
- Studier viser at muskelpower falder op til 3,5 % om året når man er over 65 år.

Hjælper styrketræning på muskelfunktion?

- n=22
- Alder: $81 \pm 2,7$ år
- 12 ugers træning

Caserotti et al 2008

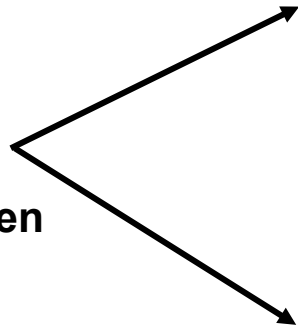
Caserotti et al 2008

Resistance Training for Older Adults: Position Statement From the National Strength and Conditioning Association

Maren S. Fragala,¹ Eduardo L. Cadore,² Sandor Dorgo,³ Mikel Izquierdo,⁴ William J. Kraemer,⁵ Mark D. Peterson,⁶ and Eric D. Ryan⁷

Hjælper styrketræning på fysisk funktion?

Samlet set viser evidensen, at styrketræning kan forbedre gangfunktionen hos ældre.

RESEARCH ARTICLE

Open Access

What type, or combination of exercise can improve preferred gait speed in older adults? A meta-analysis

Renske Van Abbema^{1*}, Mathieu De Greef^{1,2}, Celine Crajé¹, Wim Krijnen¹, Hans Hobbelen¹ and Cees Van Der Schans^{1,3}

Sports Med (2015) 45:1627–1643
DOI 10.1007/s40279-015-0371-2

SYSTEMATIC REVIEW

Effects of Three Types of Exercise Interventions on Healthy Old Adults' Gait Speed: A Systematic Review and Meta-Analysis

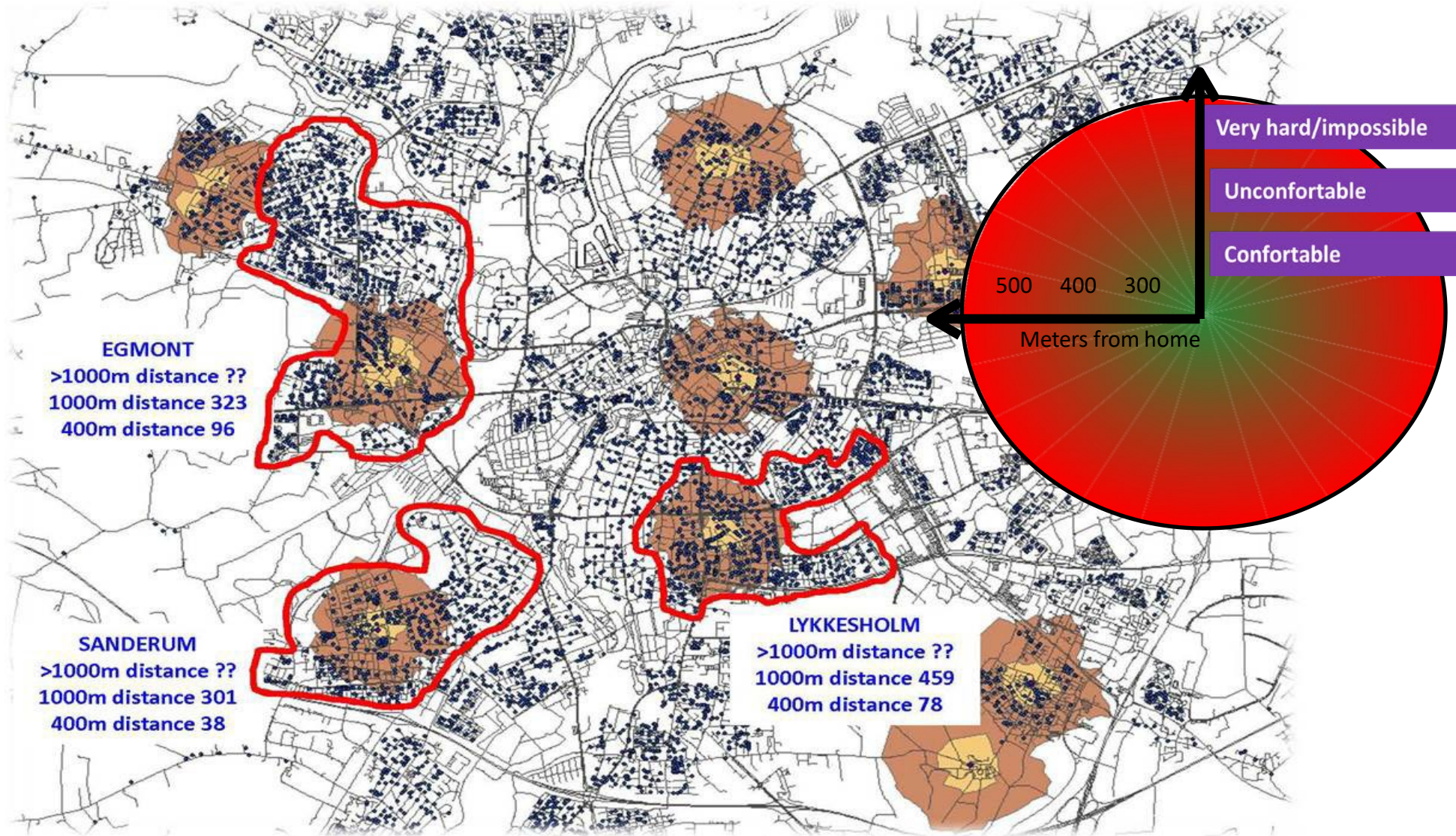
Tibor Hortobágyi^{1,2} · Melanie Lesinski³ · Martijn Gäbler¹ · Jessie M. VanSwearingen⁴ · Davide Malatesta^{5,6} · Urs Granacher³

HANC projektet

- **Fra laboratorie til eksisterende praksis** (Fra SDU til Odense Kommune)
- **Hovedfokus:** Forebyggelse af funktionstab øgning af muskel- og fysisk funktion
- **Ny rekrutteringsvej:** Selektion af borgere med lav gangfunktion
- **Identifikation af “geografiske behov”**
- **Decentralisering af træningsintervention:** Begrænse transport som en barriere.
- **Fra high-tech til low-tech:**
- **Fokus på nøglekomponenter i træningsdesigns** (f.eks. intensitet, progression)

Identificering af ældre borgere i Odense Kommune

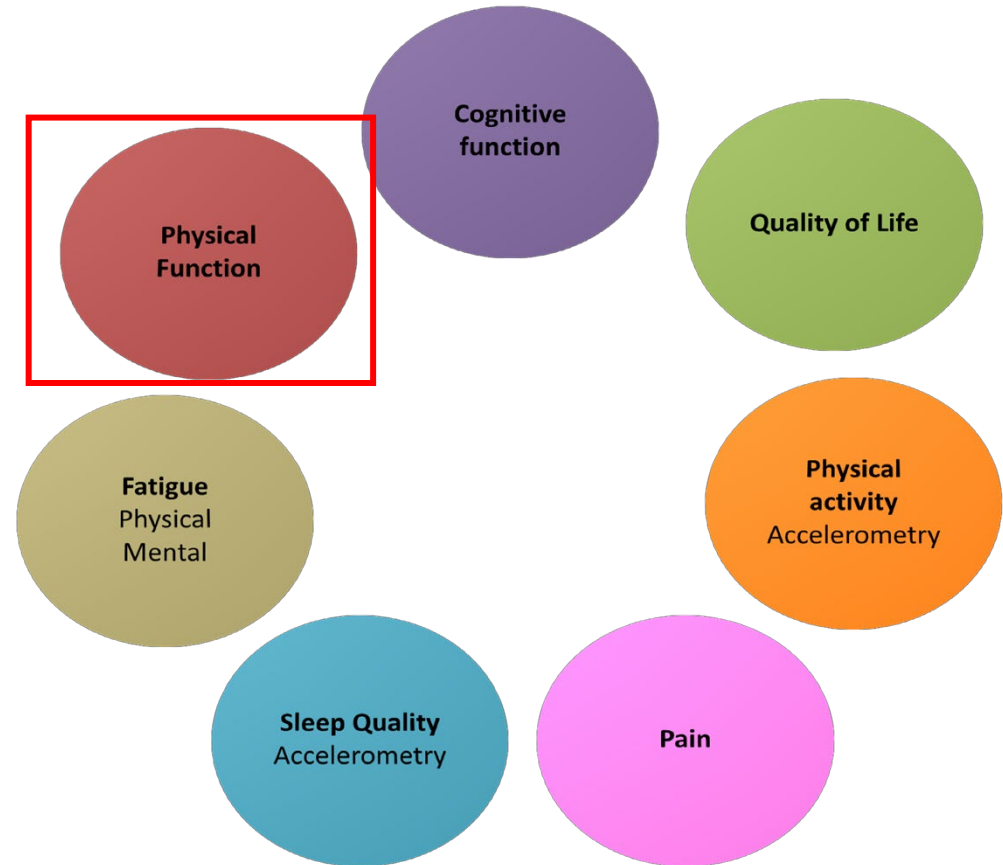
Rekruttering af borgere

Odense Kommune: Forebyggende hjemmebesøg

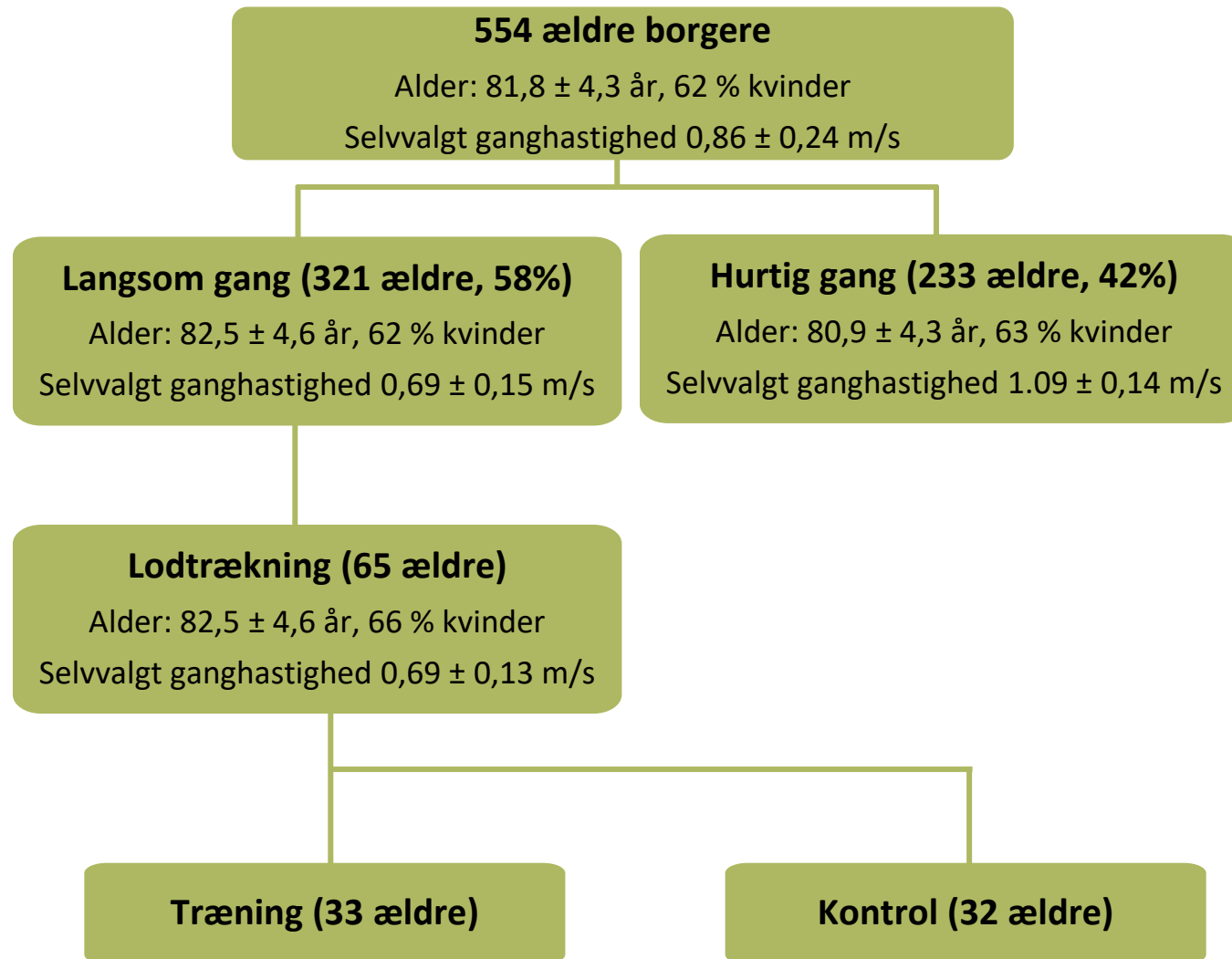

Jenny Havn, Leder af "Forebyggende Besøg & Mental Sundhed",
Odense Kommune

+ 75 år som fik tilbud forebyggende hjemmebesøg

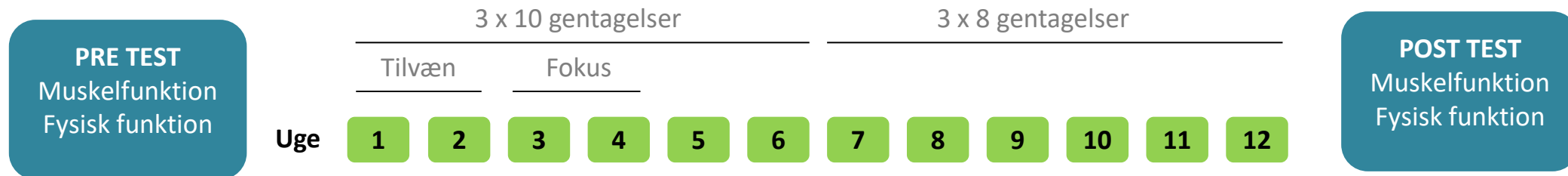

Rekruttering af borgere

Design af styrketræningsforløb

- 12 ugers træning, 2 gange ugentligt, 1 time pr. sessions, 24 træningspas i alt
- Instruktør: Idrætsstuderende fra SDU
- Holdstørrelse: 4-8 personer
- Fokus på hurtige, men kontrollerede bevægelser → fremme muskelpower

Hvor foregik træningen?

Målinger - Muskelfunktion

Muskelstyrke

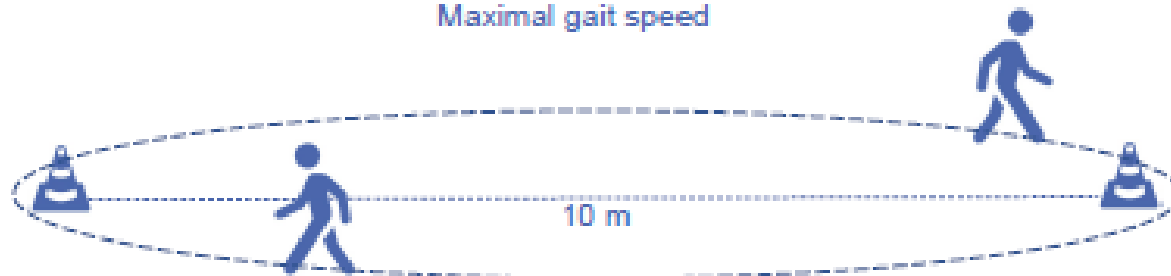
Muskelpower

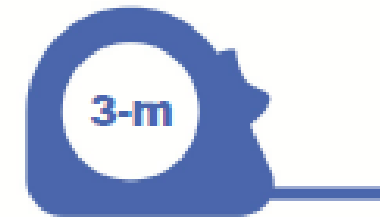
Målinger – Fysisk funktion

Maximal gait speed

2°

Habitual gait speed

Hvem fik vi rekrutteret?

Træning (n=32)

82,4 ± 5.1 år

78 % kvinder

27,3 ± 4,1 kg/m²

28,5 ± 1,4 MMSE score

0,69 ± 0,15 m/s

~
2,5 km/t

Kontrol (n=33)

82,5 ± 4.6 år

55 % kvinder

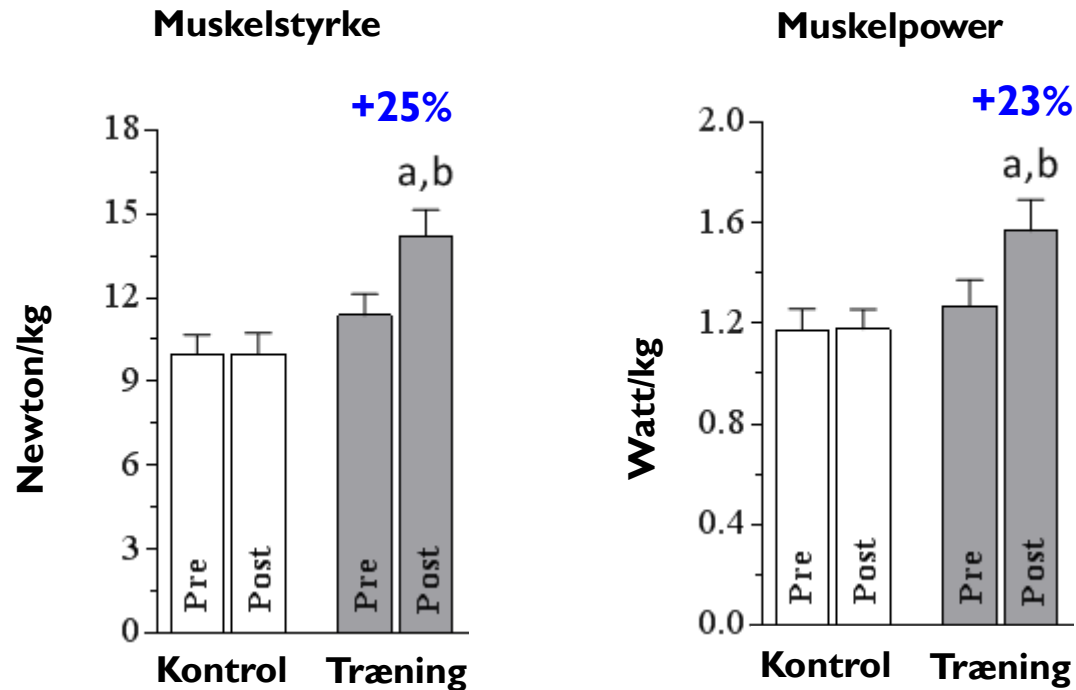
27,8 ± 3,9 kg/m²

28,0 ± 2,0 MMSE score

0,69 ± 0,12 m/s

~
2,5 km/t

Resultater - muskelfunktion

ConG: Control Group; ALife: Active Life-Style group

a: significantly different from Pre, b: absolute change significantly different in Train vs Control group

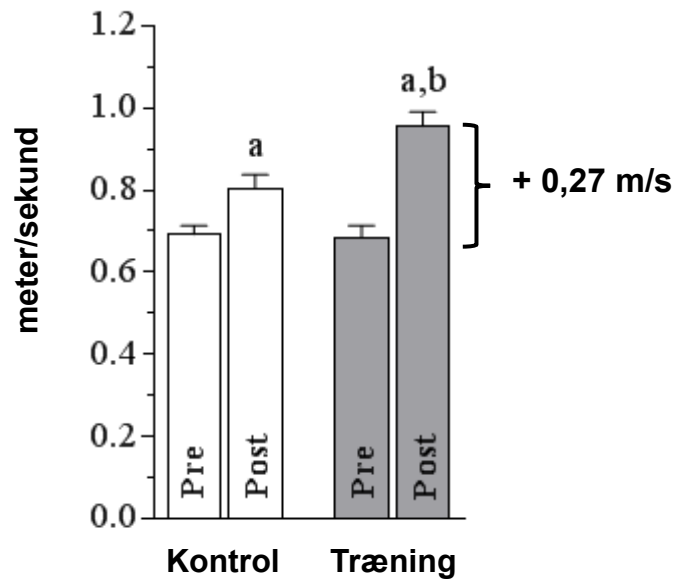
- Studier viser at muskelstyrken falder op til 3 % om året når man er over 65 år.
- Studier viser at muskelpower falder op til 3,5 % om året når man er over 65 år.
- Det betyder at de ældre personer har genvundet **7-8 års** tab af muskelfunktion ved 12 ugers træning.

Resultater – fysisk funktion

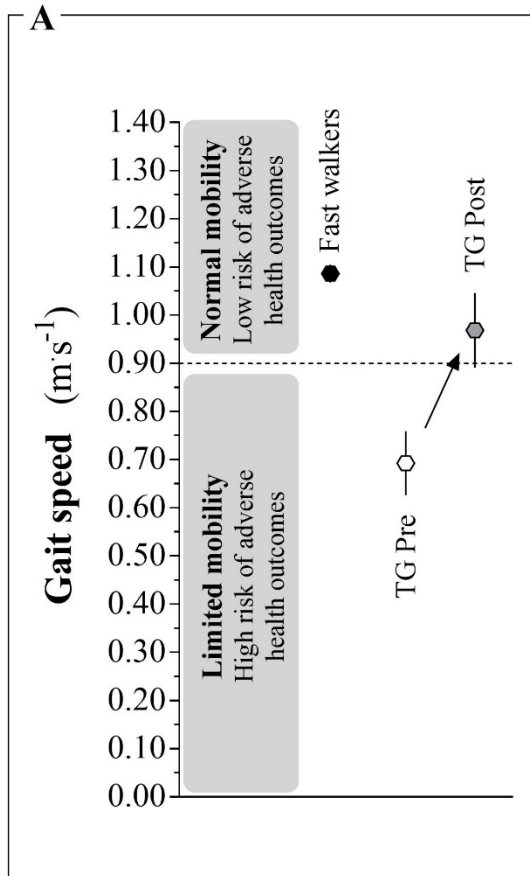
Klinisk meningsfuld ændring i
ganghastighed = 0,05-0,1 m/s
(Perera et al. 2006)

3-m selvvalgt gang

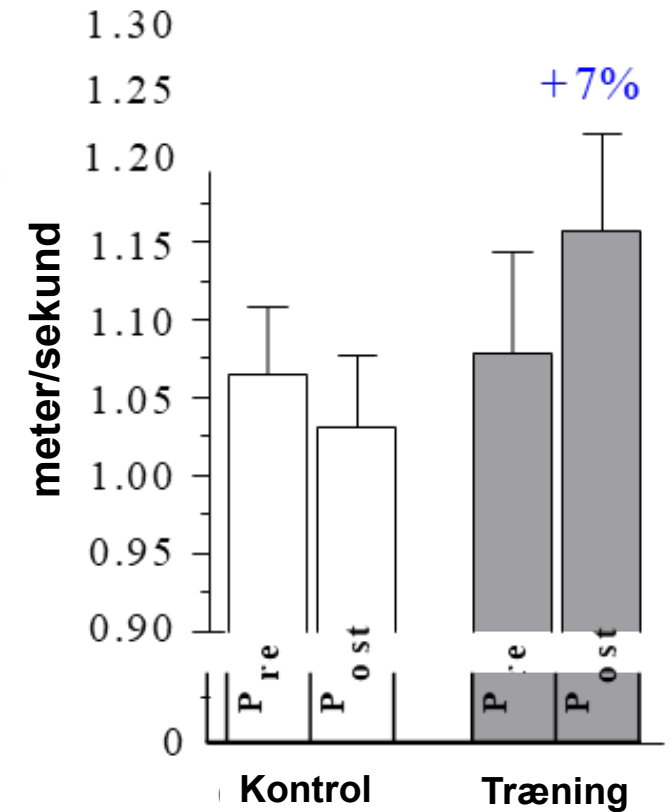

a: significantly different from Pre, b:
absolute change significantly different
in Train vs Control group

Potentiel reduceret risiko for negative helbredresultater

2 minutters maximal gang

Det er aldrig for sent at starte med at være træne!

- Det her er Carl, han startede med at træne som 89-årig
- Efter 12 uger med styrketræning kunne han flytte 150 kg i en benpres maskine.
- Efter 6 måneders træning kunne Carl begynde at slå sin egen græsplæne igen.
- Muligheden for at klare flere dagligdagsaktiviteter selv havde stor betydning for Carl

Konklusion

- 12 ugers træning resulterede i store klinisk signifikante forbedringer i muskelfunktion og fysisk funktion hos ældre borgere med lav gangfunktion
- Succesfuld forebyggelse af funktionstab og derved potentiel lavere risiko for negative sundhedsresultater
- Succesfuld rekruttering via eksisterende sundhedsvej → forebyggende hjemmebesøg
- Brug af geo-mapping til at identificere områder med ældre til decentralisering af træning

Tak til...

Odense Kommune, Forebyggende hjemmebesøg

Jenny Havn

CAHA team

Paolo Caserotti, Professor, Ph.d. - IOB-SDU
Lars Hvid, Ph.d. – Tidligere, IOB-SDU
Mathias Skjødt, Ph.d. studerende -IOB-SDU

Professor, Active Living
IOB-SDU

Jonas Havelund
Administrative support
IOB-SDU

Iwan Alstrup,
Consultant IOB-SDU

Tak til...

Phd students

Julie Kendhall (Australia)
Lange Maia, Brittney S (USA)
Phd student from Italy

Master students

Boe T. Hansen

Gorm R. Knudsen

Mia Mouslkov

Mathias B Rasmussen

Kristian Kaspersen

Allan Frederiksen

Pernille TW Nielsen (phys)

Casper Simonsen

Martin Kaj Fridh Nielsen

Steffan Karlsen

Kasper Schnügger

Martin G Rasmussen

Anne Sofie Holmsgaard

(Anne Michaelis)

Visiting master students

Viki Steinhauser

Francesca Borzi

Bachelor students

Marie-Louise (phys) (external)

Kenneth

Emil

Rasmus (phys) (external)

Søren (phys) (external)

Patrick

Kristian Klein

Praktik

Kenneth

Emil

Line

Signe